

ויבינו במקרא – חיי שרה

כג, א - וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעַת שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה

יקרא 'חיי' ביו"ד אחת, שהיו"ד השנייה אינה נקראת, וכן יו"ד זו דגושה, וכמדומה שבשני דיוקים אלו הרב טועים, ותיבה זו חוזרת על עצמה בסוף הפרשה כה, יז, ומ"מ בשניהם אין שינוי משמעות.

כג, ו - שָׁמְעוּ | אֲדֹנָי וְנָשִׂיא אֲלֵהֶם אֲתָהּ בְּתוֹכָנוּ בְּמִבְתָּר קְבֻרָתוֹ קָבְרוּ אֶת-מִתְּדָה אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת-קְבָרוֹ לֹא-יִכְלֶה מִמֶּנּוּ מִקְבַּר מִתְדָה

'ממנו' בזקף קטון, ומחמת הסמיכות לאתנח, ישנו קושי להפסיק שוב, והגם שאין בזה שינוי משמעות, מ"מ מחמת שכמדומה הרבה נכשלים ראיתי לציין זאת.

כד, ז - יַהֲנֶה | אֲלֵהֶי שְׁמַיִם אֲשֶׁר לְקַחְנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מִזְרַח הַיָּם וְאֲשֶׁר נִשְׁבַּע-לִי לֵאמֹר לִזְרְעֶךָ אֶתְּךָ אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מִלְאָכָו לְפָנֶיךָ וְלִקְחָתָ אִשָּׁה לְבְנֵי מִשְׁם

לא יבלע הדל"ת שב'מולדת' ויקרא 'מולתי'. | יבטא העי"ן שב- 'נשבע', וכעין מ"ש הפוס' בק"ש. | יבטא האל"ף שב'מלאכו' שלא יקרא 'מלכו', וכ"ה לקמן פס' מ.

כד, כ - וַתִּבֶּל לְהַשְׁתָּתוּ וַתֹּאמֶר גַּם לְגַמְלִיךָ אֲשָׁאֵב עַד אִם-כִּלּוֹ לַשֶּׁתַּי

יבטא האל"ף שבתיבת 'אשאב' שלא יקרא 'אָשֵׁב', וכע"ז בהמשך בתיבות 'לשאב' - לִשָּׁב וְתִשָּׁאֵב - וְתִשָּׁב.

כד, ל - וַיְהִי | כִּפְרָאֵת אֶת-הַנְּזִים וְאֶת-הַצְּמִידִים עַל-יְדֵי אַחֲתוֹ וְכִשְׁמֵעוֹ אֶת-דְּבָרֵי רַבֵּה אַחֲתוֹ לֵאמֹר כֹּה-יְדַבֵּר אֵלַי הָאִישׁ וְיָבֵא אֶל-הָאִישׁ וְהָנָה עִמָּךְ עַל-הַגְּמִלִים עַל-הָעֵין

יבטא האל"ף שב'כראת' שלא ישנה ל'קירות'. | יבטא העי"ן שב'עמד' שלא ישנה ל'אומד', וכע"ז ב'העין' שלא ישנה ל'אין'.

כד, מז - וְאֲשָׁאֵל אֶתְּךָ וְאִמְרֵי בֵּיתְךָ וְתֹאמַר בְּתוֹכָנוּ בְּיָמֵינוּ אֲשֶׁר נִלְדָה-לּוֹ מִלְכָּה וְאֲשֶׁם הַנְּזִים עַל-אִפְּהָ וְהַצְּמִידִים עַל-יְדֵיךָ

כעין הע' הקודמת גם כאן יבטא האל"ף שב'אשאל' שלא יקרא 'אָשָׁל', וכמדומה שכאן הוא שינוי משמעות לפועל 'נשל'!

כד, ס - וַיִּבְרְכוּ אֶת-רַבֵּהָ וַיֹּאמְרוּ לָהּ אַחֲמֵנוּ אַתְּ הִנֵּי לְאַלְפֵי רַבְּבָה וַיִּירָשׁ זָרְעֶךָ אֶת שְׂעֵר שְׂנְאָיו

הה"א ב'היי' בחטף פתח [ולא בצירי]. וכן יבטא היו"ד שלא יקרא 'הֵי'. | שני וא"וי החיבור בתחילת הפס' בפתח שהם בעבר והאחרונה בשווא שזו ברכה לעתיד.

כד, סז - וַיִּבְרָא יִצְחָק הָאֱלֹהִים שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת-רַבֵּהָ וַתְּהִי-לּוֹ לְאִשָּׁה וַיִּנְאָהֲבָה וַיִּנְתַּחַם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ

בכל הספרים שראיתי 'האהלה' בתרין קדמין², אך בתיקו"ס אי"מ היא בפשטא ולא ידוע לי מקורם, ומלבד הנגינה הנ"מ היא שתרין קדמין הוא לעולם מלעיל ופשטא לעולם מלרע. | ב- 'ויאהבה' ישנה נטיה לבלוע את האל"ף ולקרוא 'וַיִּהְבָּה', ובשניהם אין שינוי משמעות.

כה, ו - וְלִבְנֵי הַפְּלִגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מֵעַל יִצְחָק בְּנֵוֹדָו מִי קָדְמָה אֶל-אֶרֶץ קְדָם

ידגיש הנו"ן שב'עודנו' שברפה פי' 'עוד אנחנו' וכאן פירושו 'עוד הוא'.

מפטיירין והמלך דוד – מלכים א, א – א, לא

א, ז - וַיְהִי דְבָרָיו עִם יוֹאָב בֶּן-צֵרוּבָבֶה וְעִם אֲבִיתָר הַכֹּהֵן וַיַּעֲזְרוּ אַחֲרָיו אֲדֹנָיָה

'צרויה' נקרא בפי ההמון 'צוריה' ויש לשים לב לקרוא אותו ככתבו. | 'יעזרו' העין בשווא נח וממילא הזי"ן בשווא נע, ולא כנהוג לומר את העי"ן בפתח והזי"ן בשווא נח.

א, יא - וַיֹּאמֶר נָתַן אֶל-בֵּת-שָׁבַע אִם-שְׁלָמָה לֵאמֹר הֲלוֹא שְׁמֵעָתָ כִּי מָלַךְ אֲדֹנָיָהוּ בֶן-חַגִּית - 'שמעת' העי"ן בפתח ולא בשווא, ומ"מ אין בזה שינוי משמעות.

א, כא - וְהָיִיתִי אֲנִי וְבְנֵי שְׁלָמָה חַטָּאִים - ידגיש הטי"ת שב'חטאים' שברפה פי' שם עצם - 'חטא' ברבים, וכאן פי' תואר - חסרים וכמפשרש"י, וכ"כ בתיקו"ס אי"מ.

למנחה של שבת - כה, כג - וְלֵאמֹר מִלְאָם יִצְחָק - יפסיק ב-'ולאם' כמשפט הפשטא³, ובלא"ה נשמע שהלאם שבא מהלאם, הוא יאמץ, ולא פורש מהיכן יאמץ, והאמת היא שהלאם יאמץ מהלאם, ומאידיך הוא כלל לא בא מהלאם השני.

כו, יד - וַיְהִי-לּוֹ מִקְנֵה-צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וְעֵבֶדָה רַבָּה וַיִּקְנָאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים

'ועבדה' הוא"ו בפתח ולא בשווא והבי"ת בקובוץ ולא בחולם, ובדיוק השני ישנו שינוי משמעות כמבואר ברש"י.

רמזים בטעמים - כה, ו - וַיִּשְׁלַח מֵעַל יִצְחָק בְּנֵוֹ - 'וישלח' בהרעמת שני גרשין, לרמז ששלחן למרחק גדול, וכדברי חז"ל בילקו"ש כאן (כה, רמז קי) - וַיִּשְׁלַח מֵעַל יִצְחָק בְּנֵוֹ אֶמֶר לָהֶם, מַה שְׂאֵתָם יְכוּלִין לְמַרְחִיק הַרְחִיקוּ שְׁלָא תְפוּוּ בְּגַתְלוּוֹ שֶׁל יִצְחָק.

¹ שבפועל זה הנו"ן נופלת וכמו הכתוב בתוכחה 'כי ישל זיתך' (דברים כה, מ).

² האמת שהשם המקורי של טעם זה הוא תרין פשטין ולא תרין קדמין, ונ"מ לידע שהוא טעם מפסיק כפשטא ולא מוליד כקדמא.

³ ואגב אבוא אע"ר שהרבה טועים ומשויים את הפשטא לקדמא מחמת שצורתם שוה, והאמת שאלו שני טעמים נפרדים שהקדמא משרת והפשטא מפסיק קצת, והדרך להבחין ביניהם היא שהקדמא לעולם באה באמצע ותיבה והפשטא באמצע.